

Zdravotná a sociálna problematika všeobecnej praxe -

komunitný a sociálny rozmer primárnej starostlivosti

Peter Lipták 2014

všeobecný/ praktický/ obvodný lekár

Potrebné prvky a prekážky:

Pacient

Lekár

Liek

Sestra

Lôžko

ZP

MZ

Politici...

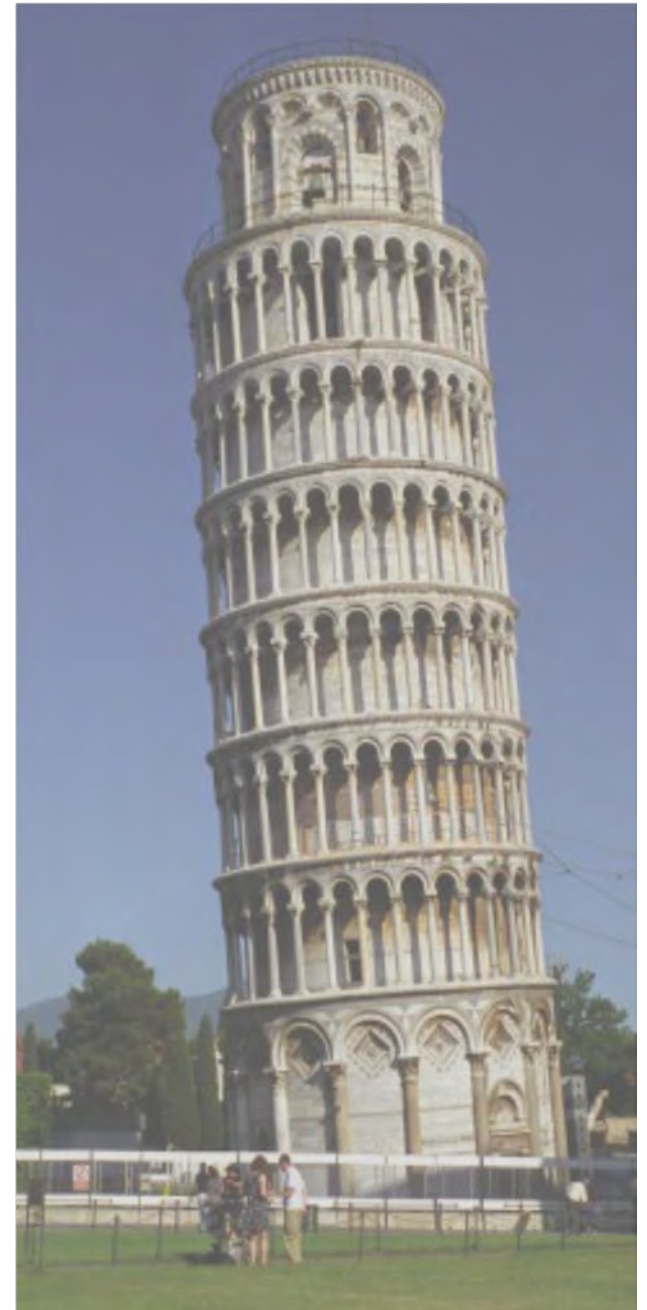
Pisa syndrom

zdravotná starostlivosť

+

sociálna starostlivosť

na Slovensku

t'ěžký pacient...

- **Pleurothotonus**
- **Abnormally posturing**
- **Flexion of the body and head to one side**
- **Slight axial rotation of the trunk**
- **Cause: long-term use of neuroleptic medication**
- **Recent report: cholinesterase inhibitors**

Source: The Lancet, 2000; 355:2222

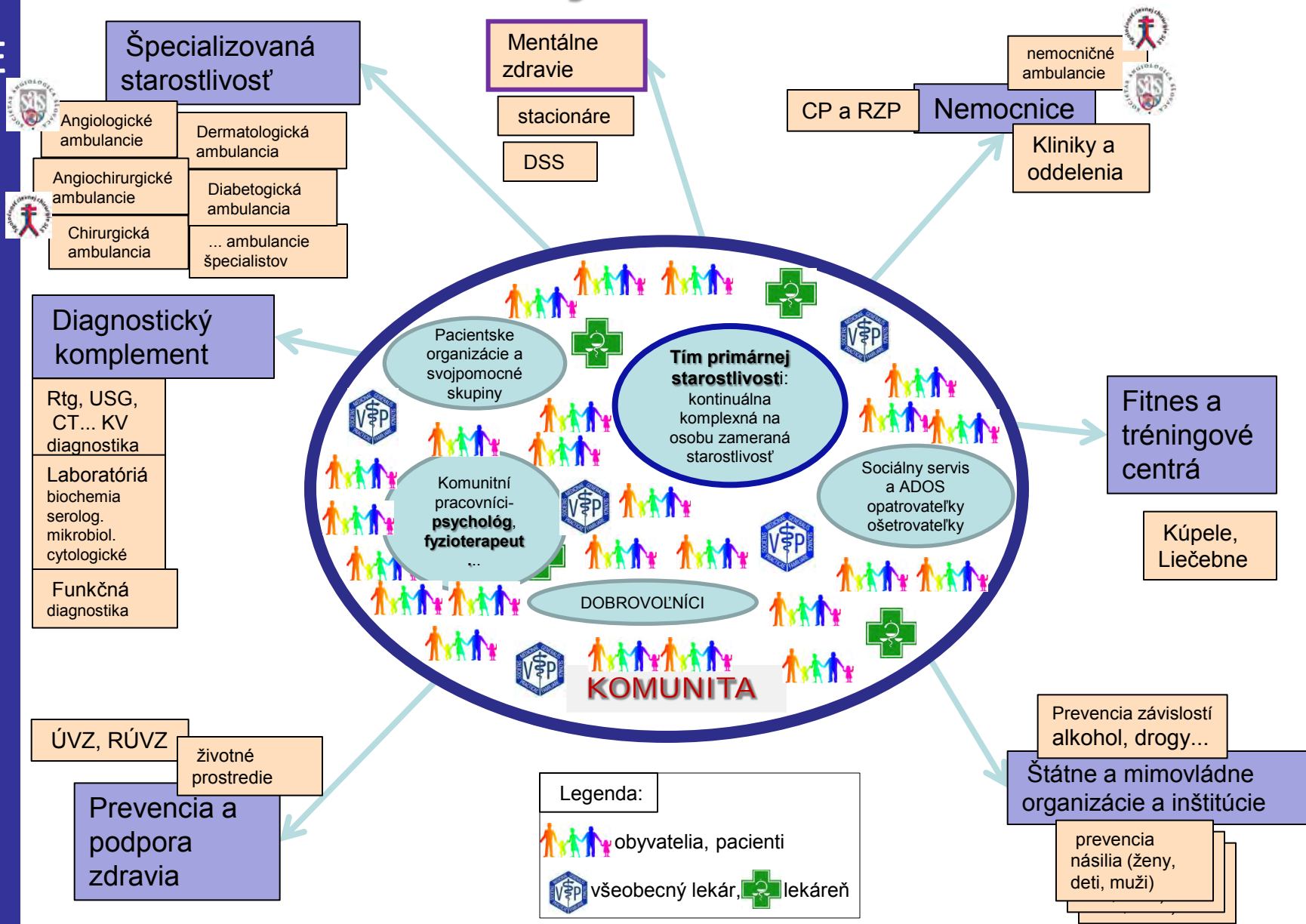
A patient with Pisa syndrome

KOMUNITY

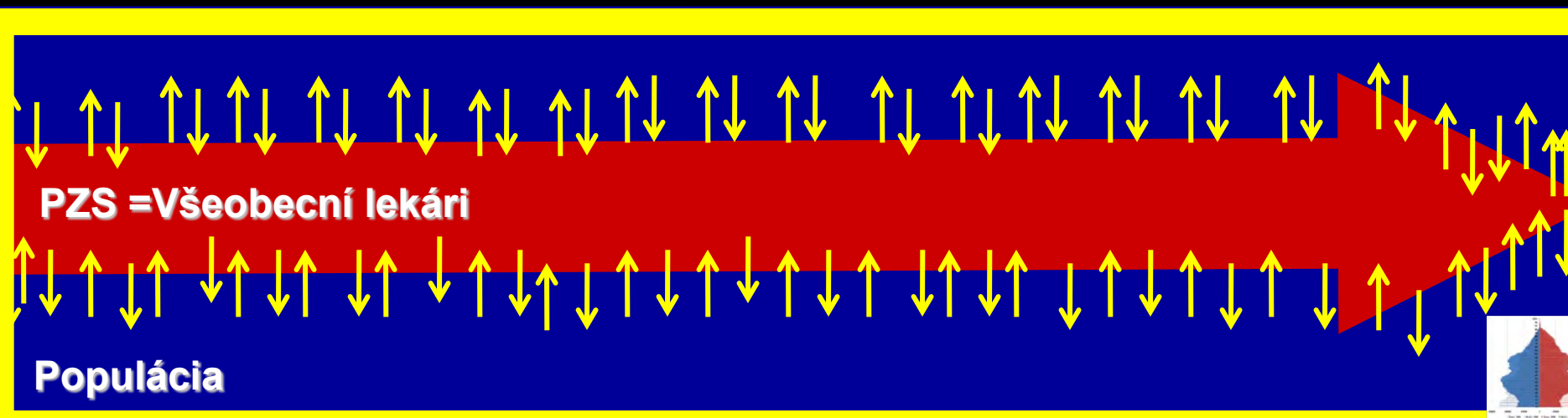
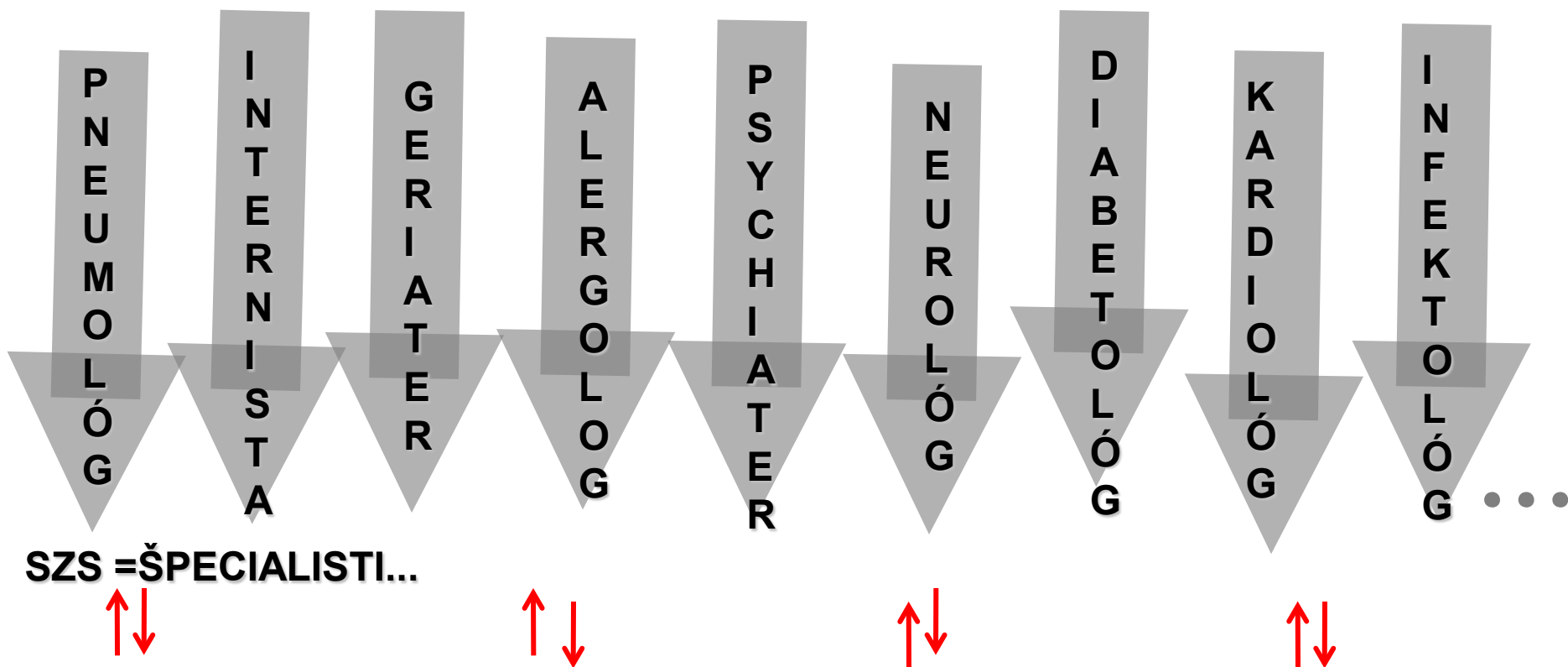

Integrovaná primárna starostlivosť

Centrom je KOMUNITA

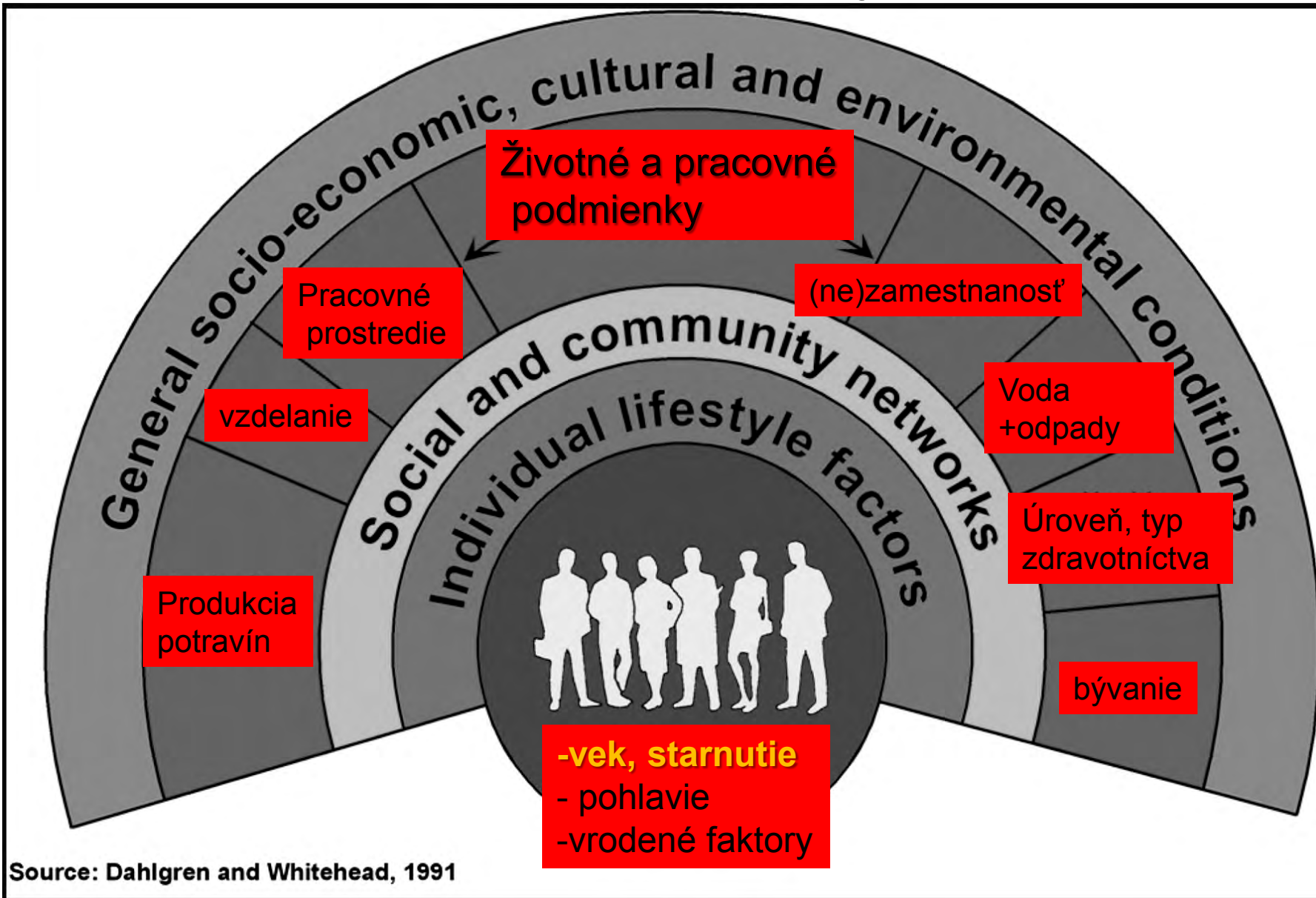
INTEGROVANÝ ZDRAVOTNÝ SYSTÉM

SOCIÁLNE DETERMINANTY

Sociálne determinanty zdravia

POTRAVINY

1. Hippokrates

**"Človek sa rodí zdravý
a všetky ochorenia do
neho vstupujú jedlom"**

Akútni ambulantní pacienti

2. Priemysel

"Korene ochorení sú v produktoch a marketingových praktikách priemyslu. Tabakového a potravinárskeho v nápojoch a alkohole....,"

M.Chan, Wonca Praha 2013

Akútni ambulantní pacienti

BÝVANIE

mladí ľudia,
bezdomovci,
dôchodcovia,
DD...

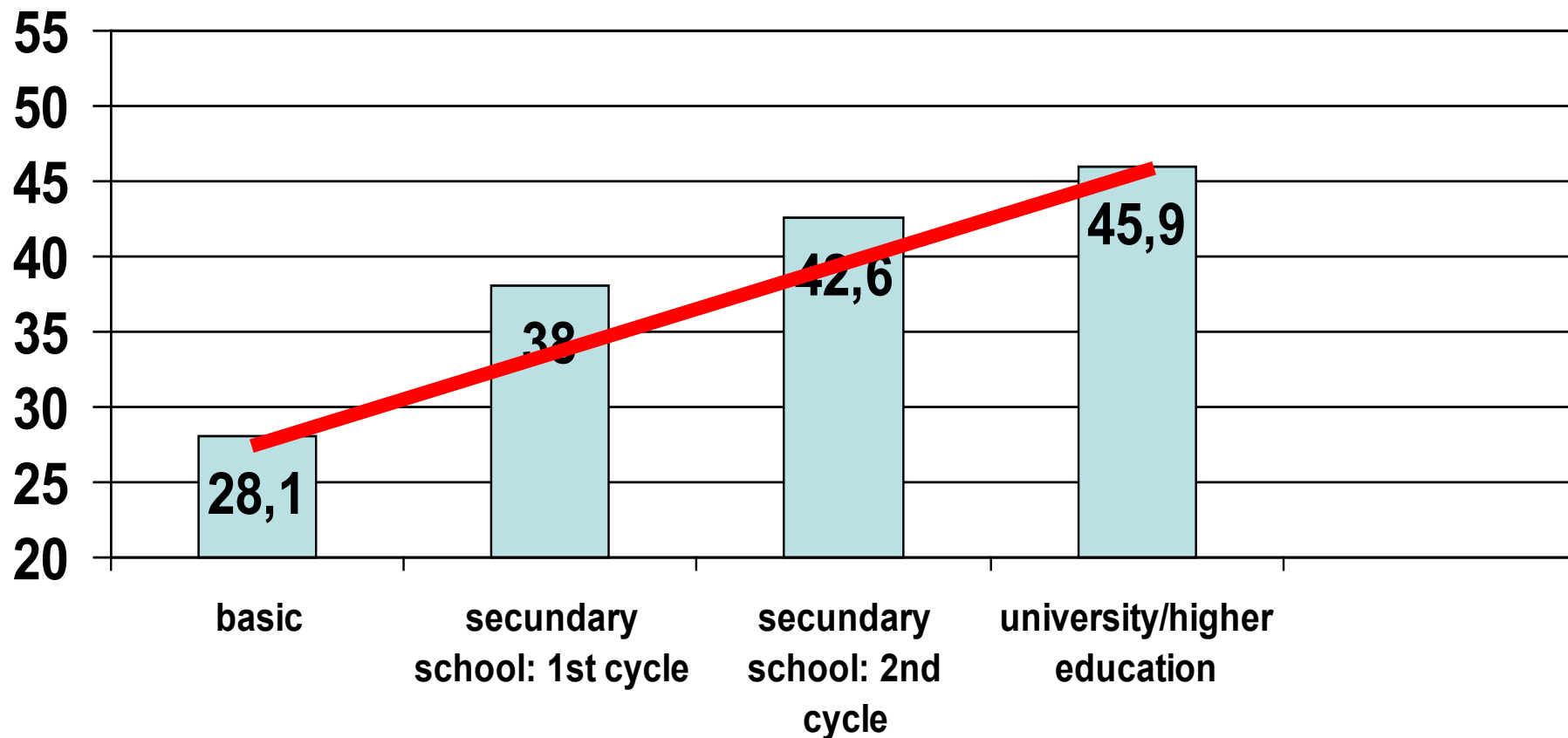

VZDELANIE

Vzdelanie a dĺžka života v Belgicku

Socio-economic inequalities in health

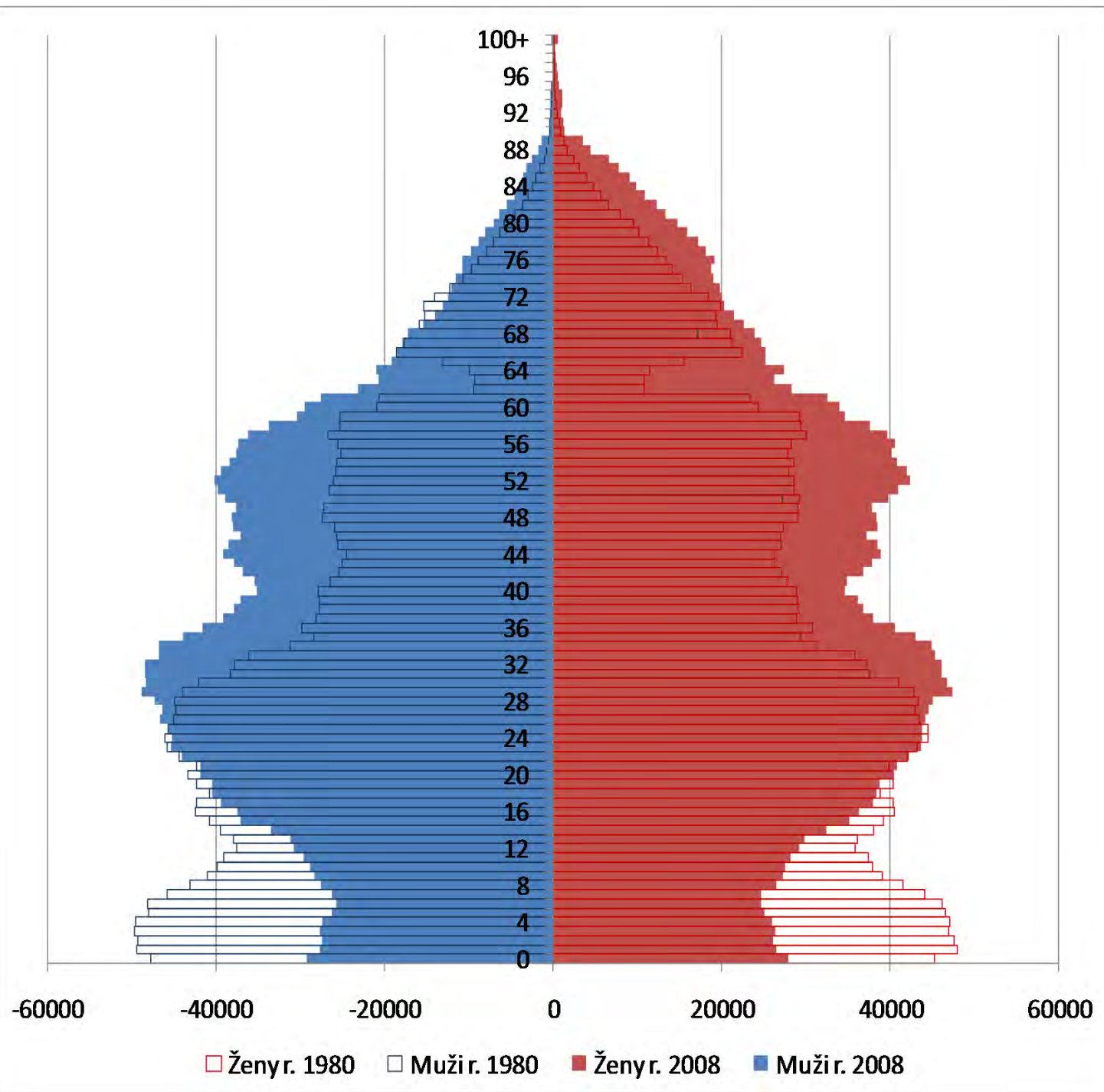
Healthy life expectancy in Belgium, 25 years, men

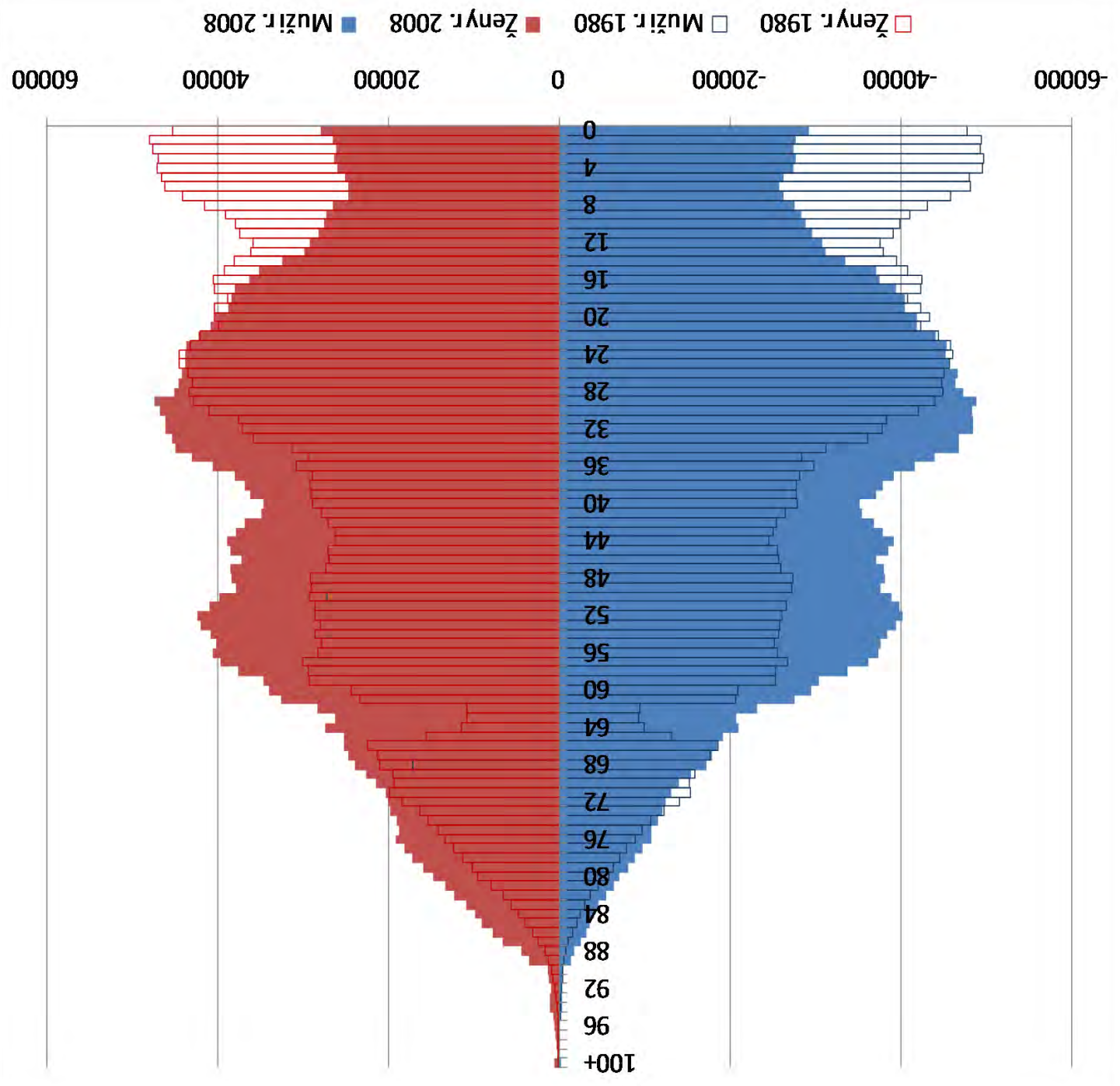

(Bossuyt, et al. Public Health 2004)

Ageing

TYP

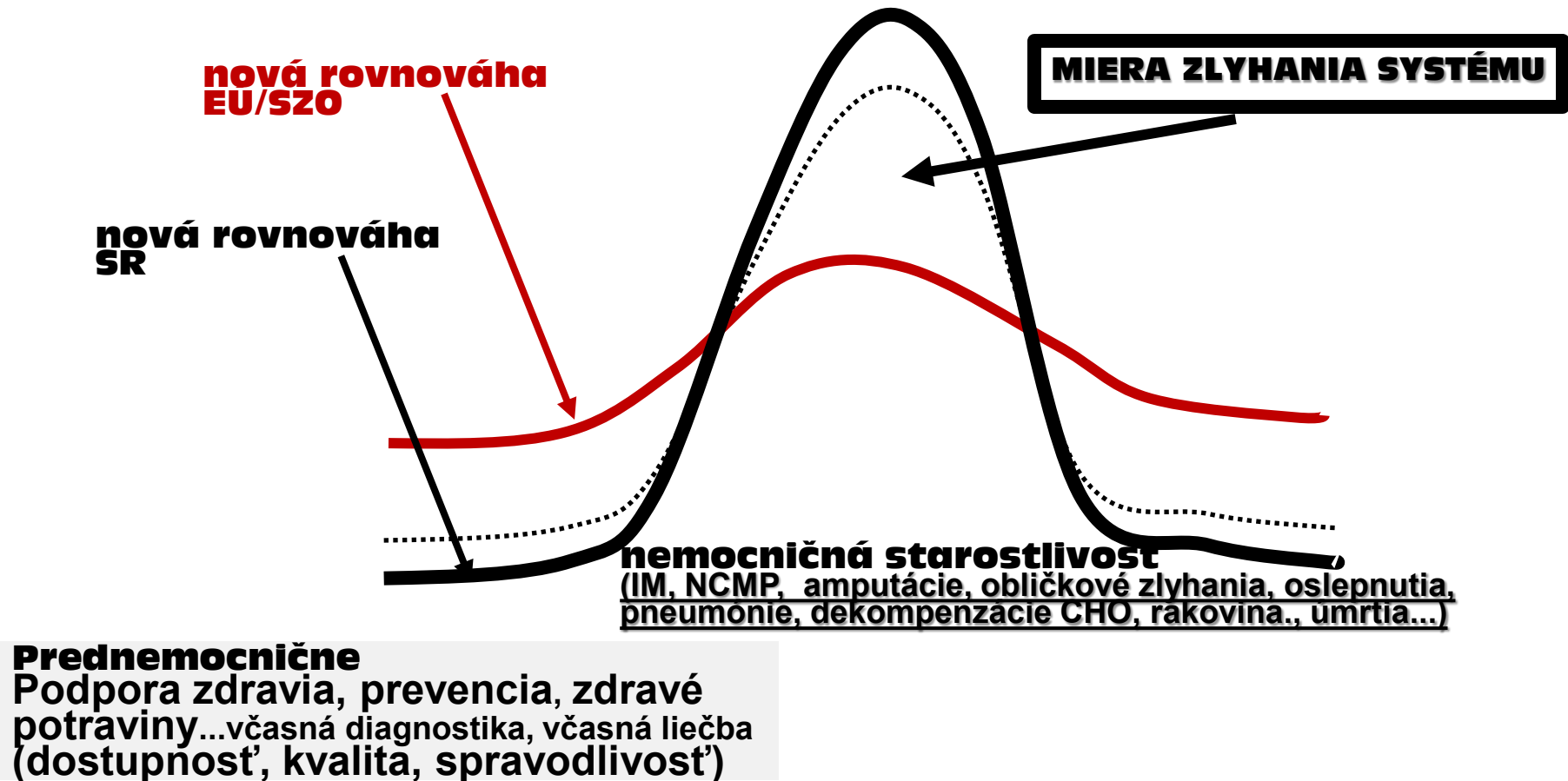
ZDRAVO

TNÍCTVA

- 1. TRH versus PZS**
- 2. Siet' VL**
- 3. Stupeň integrácie Z+S služieb v komunite**

MODERNÝ trend EÚ/SZO - zmena modelu ZS

Motorom zmeny su potreby občanov

Sieť VL na Slovensku – Verejné zdravotníctvo??

Compliance

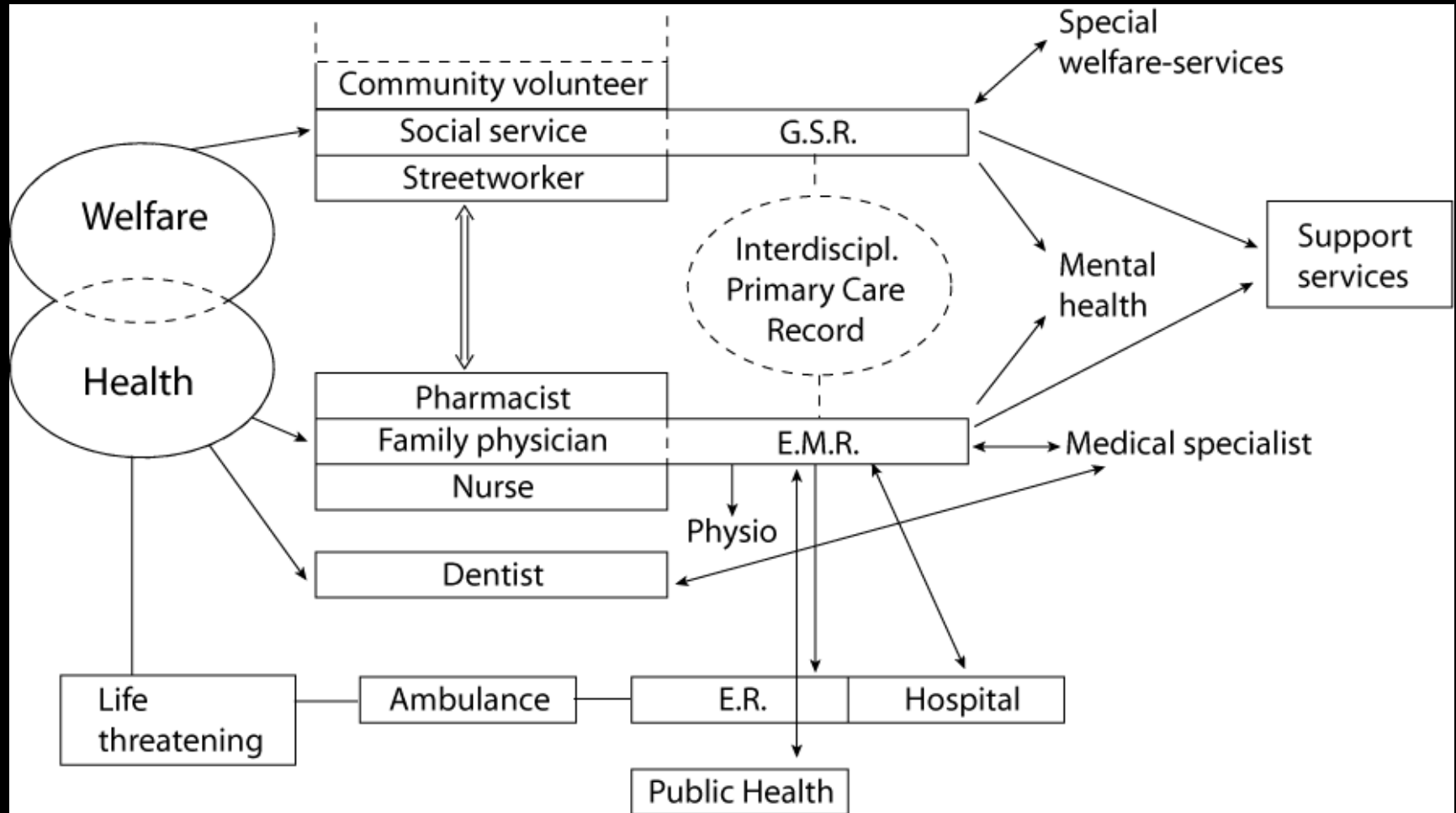
VL v komunitě

VS špecialista

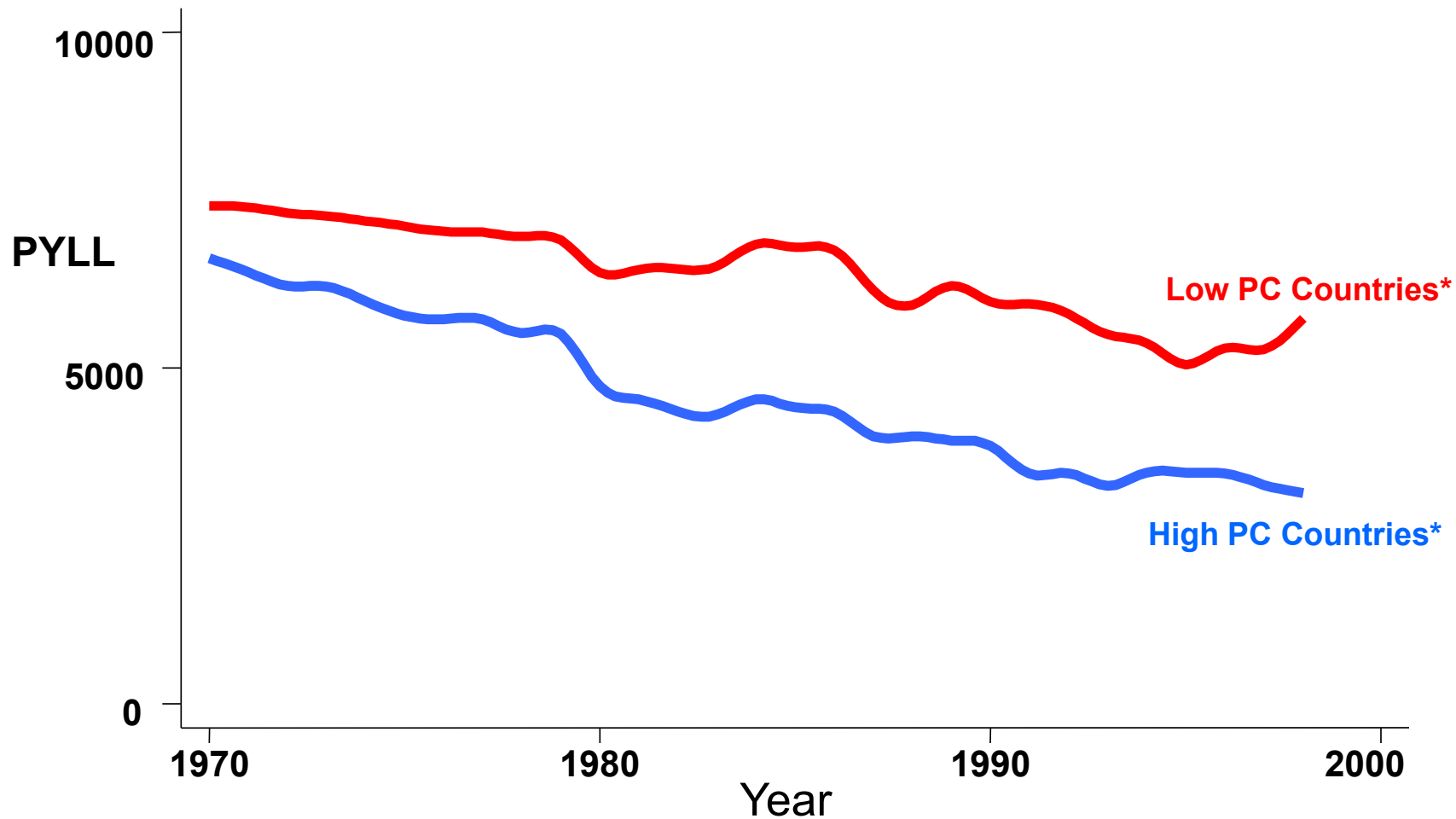

Integrácia Z+S služieb v komunite

Integrácia sociálnej starostlivosti a zdravia

Vplyv rozvoja PZS na predčasnú mortalitu v 18 krajinách OECD

*Predicted PYLL –Potential Years of Life Lost (both genders) estimated by fixed effects, using pooled cross-sectional time series design. Analysis controlled for GDP, percent elderly, doctors/capita, average income (ppp), alcohol and tobacco use. $R^2(\text{within})=0.77$.

Source: Macinko et al, Health Serv Res 2003; 38:831-65.

Starfield 09/04
IC 2953

EFEKTIVITA

Francesco Grigolli 2012 (MMF¹)

Martin Filko 2012 (IFP MF SR²)

**efektivita
slovenského
zdravotníctva**

36%

Včera (2004)

100 = 60 (40!)

Dnes (2013)

100 = 36 (64!)

**L'udský
rozmer**

Igor Svab na XXXV. Výročnej konferencii vyzval všeobecných lekárov aby milovali svojich pacientov. Vyjadril presvedčenie, že „pacient nie je klient všeobecného lekára, ale je jeho partner“. Vyzdvihol, že „Všeobecný lekár používa najsofistikovanejší pracovný nástroj zo všetkých - ľudskú bytosť!“

PZS determinant zdravia

Figure 1 The PHC reforms necessary to refocus health systems towards health for all

d'akujem za pozornosť

liptak.peter@vpl.sk